

בבלי ירושלמי תוספתא

חוברת שבועית ללימוד בי"ת
ביחד עם **תכשיטי הבית**
פרק נ"ך ליום
ובסופו דף אחד ממסכת שבת
לכבוד שבת קודש

בעידודו של מו"ר הרה"צ שליט"א

פרשת

בראשית

כ"ג – כ"ט תשרי תשפ"ז

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב, עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

ניתן להשיג בעמדת הבית בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד:
לְמוּד הַבַּבְלִי, יְרוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא וּנְבִיאִים כְּתוּבִים יְהֶיה לְעִלּוּי
הַשְׁכִינָה הַקְדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצָלָחָה לְכֻלָּל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מְשִׁיחַ־צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים
וּבְנִין בֵּית־מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יְצִיאוֹת

הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּפָּנִים וּשְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ, בֵּיצַד: הֶעָנִי עוֹמֵד בַּחוּץ וּבַעַל הַבַּיִת בִּפְנִים, פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהוֹצִיא – הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר. פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל עָנִי אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהִכְנִיס – בַּעַל הַבַּיִת חַיָּיב וְהֶעָנִי פָּטוּר. פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתּוֹכָהּ אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהוֹצִיא שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת אֶת יָדוֹ לַחוּץ וְנָטַל הֶעָנִי מִתּוֹכָהּ, אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהִכְנִיס – שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין. גמ' תָּנֵן הָתָם: שִׁבְעוֹת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע

ידיעות

יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת. הוֹצָאוֹת שֶׁמַּרְשׁוּת לִרְשׁוּת הָאֲמוּרוֹת לְשַׁבָּת. וּבְגֶמָ' מְפָרֵשׁ דְּהַכְנָסוֹת נַמִּי קָא קָרֵי יְצִיאוֹת, הוֹאִיל וּמוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת: **שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּפָּנִים.** לְאוֹתָן הָעוֹמְדִים בִּפְנִים, שְׁתַּיִם מִן הַתּוֹרָה, הוֹצָאָה וְהַכְנָסָה דִּבְעֶ"ה. וּבְפֶ' הַזּוֹרֵק (לְקַמָּן צו:) בְּרִישֵׁיהּ נָפְקָא לָן מִ"וַיֹּצִיאוּ מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה" – וגו' לָא תַּפִּיקוּ מֵרֹחַ"ה לֹ"ה לְהָבִיא נְדָבָה לְמַחֲנֵה לְוִיָּה, וְיוֹם הַשַּׁבָּת הָיָה כִּדְיָלֵיף הָתָם. וְעַל שְׁתַּיִם אֵלּוּ חַיָּיב חַטָּאת עַל שִׁגְגָתוֹ, וְעַל זְדוֹנוֹ כָּרֵת, וְעַל הַתְרָאתוֹ סְקִילָה. וְכֵן בְּכָל מְלָאכֶת שַׁבָּת: **שֶׁהֵן אַרְבַּע.** מִדִּבְרֵיהֶם הוֹסִיפוּ שְׁתַּיִם לֶאֱסוֹר לְכַתְּחִלָּה, וְאִם עָשָׂה פָּטוּר. וּלְקַמָּן מְפָרֵשׁ לְהוּ וְאָזֵיל: **וּשְׁתַּיִם שֶׁהֵן ד' בַּחוּץ.** שְׁתַּיִם מִן הַתּוֹרָה – הוֹצָאָה וְהַכְנָסָה דְּעָנִי הָעוֹמֵד בַּחוּץ, וּשְׁתַּיִם מִדִּבְרֵיהֶם – כְּשֶׁהַמְּלָאכָה נַעֲשֵׂית עַל יְדֵי שְׁנַיִם, זֶה עוֹקֵר וְזֶה מַנִּיחַ – לְכַתְּחִלָּה אָסוּר, וְאִם עָשָׂה – פָּטוּר, כִּדְיָלֵיף בִּגְמָרָא (דף ג.) "שְׁנַיִם שֶׁעָשָׂאוּהָ פְּטוּרִים": **פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ.** וְהֵפֵץ בְּתוֹכָהּ: **וְנָתַן לְתוֹךְ יָדוֹ דִּבְעֶה"כ.** דַּעֲבִיד לֵיהּ עֲקִירָה בְּרֹה"ר וְהַנָּחָה בְּרֹה"ר: **אוֹ שֶׁנָּטַל מִתּוֹכָהּ וְהוֹצִיא.** הַחֵפֶץ, וְהִנִּיחַ בְּר"ה, דַּעֲבִיד לֵיהּ עֲקִירָה [בְּרֹה"ר] וְהַנָּחָה [בְּרה"ר]: **הֶעָנִי חַיָּיב.** שֶׁעָשָׂה מְלָאכָה שְׁלֵמָה, וַהֲרֵי שְׁתַּיִם מִן הַתּוֹרָה לְעוֹמֵד בַּחוּץ: **וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר.** פָּטוּר לְגַמְרֵי, וַאֲפִי' לְכַתְּחִלָּה מוּתָּר, דְּהָא לָאו מִידֵי עָבֵד. וְהָכִי מְפָרֵשׁ בְּגֶמָ' (דַּף ג.): **פָּשַׁט בעה"ב כו' בעה"ב חַיָּיב.** וַהֲרֵי שְׁתַּיִם מִן הַתּוֹרָה לְעוֹמֵד בִּפְנִים: **פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת כו'.** דַּעֲבִיד לֵיהּ עֲקִירָה וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתּוֹכָהּ וְהִנִּיחַ בִּפְנִים, וַעֲבִיד לֵיהּ בַּעַל הַבַּיִת הַנָּחָה: **אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ.** דַּעֲבִיד לֵיהּ בַּעַל הַבַּיִת עֲקִירָה, וְהוֹצִיא הֶעָנִי וְהִנִּיחַ: **שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין.** שֶׁלֹּא עָשָׂה הָאֶחָד מְלָאכָה שְׁלֵמָה, אֶבָל אֲסוּרִין לַעֲשׂוֹת כֵּן לְכַתְּחִלָּה, שֶׁמָּא יָבוֹאוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה שְׁלֵמָה בְּשַׁבָּת. הֲרֵי שְׁתַּיִם מִדִּבְרֵיהֶם, אַחַת לָעָנִי בַּחוּץ וְאַחַת לְבַע"ה בִּפְנִים. וְא"ת: שְׁנַיִם הֵן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, עֲקִירָה לָעָנִי וַעֲקִירָה לְבַע"ה, הַנָּחָה לָעָנִי וְהַנָּחָה לְבַע"ה – לְקַמָּן פָּרִיךְ לָהּ, וּמְשַׁנֵּי דְּלָא חָשֵׁיב אֶלָּא עֲקִירוֹת, שֶׁהֵן תְּחִלַּת הַמְּלָאכָה, וְאֵיכָא לְמֵימַר שֶׁמָּא יִגְמְרֶנָּה: גמ' **תָּנֵן הָתָם.** בְּמַסֶּכֶת שַׁבּוּעוֹת: **שְׁבוּעוֹת שְׁתַּיִם.** שְׁבוּעוֹת שֶׁל בִּיטּוּי לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב, שְׁתַּיִם הֵן לְהִתְחַיֵּב עֲלֵיהֶן קָרְבָּן עוֹלָה וְיוֹרֵד הָאָמוּר בַּפָּרָשָׁה (וַיִּקְרָא ה). דְּנָפְקִי מִ"לְהָרַע אוֹ לְהֵיטִיב" דִּמְשַׁמַּע לְהַבָּא: אוֹכֵל וְלֹא אוֹכֵל: **שֶׁהֵן אַרְבַּע.** יֵשׁ לָךְ לְרַבּוֹת עוֹד שְׁתַּיִם מֵרִיבּוּי הַכָּתוּב "לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם" – לְרַבּוֹת לְשֶׁעָבַר: אָכַלְתִּי וְלֹא אָכַל, לֹא אָכַלְתִּי וְאָכַל:

ידיעות

יציאות השבת שתים שהן ארבע – הקשה ריב"א: דדיני הוצאות שבת היה לו לשנות גבי אבות מלאכות, אחר פרק "כלל גדול" לקמן (דף עג.), דהתם קתני אבות מלאכות מ' חסר אחת וקתני הוצאה לבסוף, והוה ליה להתחיל כסדר, בדברים דמיירי בע"ש מבעוד יום, כגון: לא יצא החייט במחטו סמוך לחשיכה, אין שורין דיו וסמנין ואין צולין בשר; ואח"כ "במה מדליקין" ו"בירה" ו"במה טומנין", שהם דברים הנוהגים עם חשיכה ואח"כ "במה בהמה" ו"במה אשה יוצאה" – דברים הנוהגים בשבת עצמו, ושוב אבות מלאכות של שבת. ודרך התנא לשנות בסדר זה, כמו שמצינו בפסחים, דמתחיל בליל י"ד, ושוב בי"ד, ושוב בשחיטת פסחים שהוא בין הערבים, ואחר כך שונה מאכילת פסחים שהוא בלילה. וכן ביומא, מתחיל בז' ימי' קוד' יה"כ, ואח"כ בעיה"ב, ואח"כ ליל י"ב. ותירץ: דהוצאה חביבא ליה לאקדומי, משום דממשנה זו שמעינן כמה דברים: הוצאה והכנסה דעני ועשיר, ודבעי' עקירה והנחה, ושנים שעשאוה פטורין וידו של אדם חשובה לו כד' על ד', וידו של אדם אינה לא כרה"י ולא כרה"ר. ור"ת מפרש: דדבר ההוה רגיל הש"ס לשנות תחילה. וכן במס' ב"ק (דף ב.) "השור והבור המבעה והחבער", ולא נקט כסדר הפרשה. וכן מפרש רב האי גבי ד' צריכין להודות בפרק "הרואה" (ברכות דף נד:) דלא נקט הש"ס כסדר הפסוק. ועוד מפרש ר"ת: דפתח ביציאות משום דבעי למימר "לא יצא החייט במחטו". אע"ג דלא שנה המלבן משום אין נותנין כלים לכובס, ולא המבעיר משום "במה טומנין", הוצאה הוצרך לשנות טפי – משום דמלאכה גרועה היא כמו שאפרש: **יציאות** – הוצאות הוה ליה למתני', אלא נקט יציאות – לישנא דקרא "אל יצא איש ממקומו" (שמות טז), ודרשינן מינה (עירובין דף יז:) הוצאה, אל יצא עם הכלי ללקט המן:

שתים שהן ארבע בפנים – כן נראה כמו שמפרש רש"י כאן: דמבפנים – היינו לבעה"ב העומד בפנים, ובחוץ – היינו לעני העומד בחוץ. שתים – הוצאות והכנסות דחיוב, שהן ד' – הוצאות והכנסות דפטור. ובשבועות פרש"י: בפנים – היינו הכנסות פנים, שנים דחיוב דעני ודעשיר, ושנים דפטור. ובחוץ – היינו הוצאות חוץ. ואין נראה, מדפירש מילי דעני לחוד ומילי דעשיר לחוד, משמע כפי שפירש כאן. ולפי' דהתם לא היה לו לערב הוצאות והכנסות יחד. ומיהו, שמא לפי שהיה צריך להאריך אם היה בא לפרש הוצאות לבד [והכנסו לבד]. מ"מ אין נראה לרבינו אלחנן, מדקאמר בגמרא: דיקא נמי דקתני יציאות, וקמפרש הכנסות לאלתר. ולא דייק מדקתני "בפנים": **פשט** בעה"ב את ידו כו' – תימה לר"י: אמאי צריך למתני תרתי, דעני ודבעה"ב? וכן בריש שבועות דמפרש בגמרא (דף ג. ושם) שתים דעני ודבעל הבית, מה שייך לקרותו שתים, מה לי עני מה לי עשיר? ונראה לר"י דאיצטריך לאשמעי', משום דהוצאה מלאכה גרועה היא. דמה לי מוציא מרה"י לרה"ר, מה לי מוציא מרה"י לרה"י. ולא הוה גמרינן הוצאה דעני מבעה"ב, ולא בעה"ב מעני. ותדע, מדאיצטריך תרי קראי בהוצאה, כדנפקא לן בריש "הזורק" (לקמן דף צו: ושם) מ"ויכלא העם מהביא", ובספ"ק דעירובין (דף יז:) נפקא לן מקרא אחרינא, דדרשינן "אל יצא איש ממקומו" – אל יוציא, והתם פירשתי. והיינו משום דמלאכה גרועה היא איצטריך תרוייהו, חד לעני וחד לעשיר. וכן בכל תולדות דאבות מלאכות לא חיישינן שיהא במשכן אלא אבות בלבד, ובתולדות דהוצאה בעי' שיהא במשכן. דתנן ב"הזורק" (דף צו.): שתי גזוזטראות זו כנגד זו המושיט והזורק מזו לזו פטור, היו שתיהן בדיוטא אחת – הזורק פטור, והמושיט חייב, שכך היתה עבודת לוים. ובריש "הזורק" (ג"ז שם:) נמי בעי: הזורק ד' אמות ברה"ר מנלן? ודחיק לאשכחינהו במשכן, עד דמסיק כל ד"א ברה"ר הלכתא גמירי לה, וכל אלו – תולדה דהוצאה נינהו, ולא אבות, שאין אבות אלא מ' חסר אחת. וגבי הכנסה נמי אמרינן בפ' "במה טומנין" (לקמן מט:): הם העלו קרשים מקרקע לעגלה – אף אתם אל תכניסו מרה"ר לרה"י. וא"ת: כיון דהכנסה היתה במשכן, מה צריך תו לקמן ב"הזורק" (דף צו:) לפרושי דסברא הוא: מה לי אפוקי, מה לי עיולי, דהזורק ד' אמות ברה"ר משמע דאי הוה משכחת לה במשכן הוה ניחא ליה אע"ג דהתם ליכא סברא? וי"ל: דאיצטריך סברא להכנסה דבעה"ב, דלא הוה במשכן. דהם העלו קרשים כו' – היינו הכנסה דעני, דמסתמא בקרקע היו עומדים שהוא רה"ר. ואם תאמר: כיון דאיכא סברא, אמאי איצטריך ב"במה טומנין" למימר דהכנסה היתה במשכן? וי"ל: דתנא ליה איידי דבעי למיתני הם הורידו קרשים מעגלה, ואתם אל תוציאו כו', אע"ג דהוצאה נפקא לן מקרא בהדיא, איצטריך למיתני שהיתה במשכן, משום דקתני ברישא בברייתא: אין חייבין אלא על מלאכה שביוצא בה היתה במשכן, ואם לא היה מוצא הוצאה במשכן הייתי מחייב בכל מלאכות הדומות למלאכה גמורה, אע"פ שלא היה במשכן כמו בהוצאה. והא דאסמוך קרא דשבת למלאכת המשכן – הוה דרשינן למילתא אחריתי: **שבועות** שתים שהן ארבע – בריש שבועות (דף ג.) מפרש: שתים – אוכל ולא אוכל, דכתיב בהדיא בקרא "להרע או להיטיב" – דהיינו להבא, שהן ד' אכלתי ולא אכלתי, דאתי מדרשא. והא דלא מפר' שהן ד': אזרוק ולא אזרוק, והוה אתיא כולה כרבי ישמעאל, ולא הוה צריך לאוקומי בתרי תנאי – משום דמתני' בפ"ג (דף יט:) תנן בהדיא שהן ד' – אכלתי ולא אכלתי, וא"ת: אמאי לא קתני שתים שהן שמונה: [אוכל ולא אוכל], אכלתי ולא אכלתי, אזרוק ולא אזרוק, זרקתי ולא זרקתי? ונראה דלכך פירש רש"י בריש שבועות שאינו שונה אלא דבר וחילופו. ור' יצחק תירץ: דלא נקט אלא אכלתי ולא אכלתי – משום דפליג ר' ישמעאל, והוי רבותא טפי. אבל אזרוק ולא אזרוק דמודה ר"י – לא חש למיתני. וא"ת: וגבי שבת, אמאי קתני שתים שהן ד' ותו לא? ליתני נמי מושיט, ומעביר מרשות היחיד לרשות היחיד דרך רה"ר דחייב – כדאמר לקמן (דף צו:), וזורק מרשות היחיד לרשות הרבים, ומרה"ר לרה"י וי! וי"ל: דלא קתני אלא הכנסה דדמיא להוצאה, שהוא מרה"י לרה"ר, לאפוקי מושיט ומעביר שהוא מרה"י לרה"י. וזריקה נמי לא דמיא להוצאה, שזה בהולכה ביד וזה בזריקה:

יְדִיעוֹת הַטּוּמְאָה שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע, מַרְאוֹת נְגָעִים שְׁנַיִם שֶׁהֵן ד', יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע. מַאי שְׁנָא הָכָא דְּתָנֵי: "ב' שֶׁהֵן ד' בִּפְנִים וּב' שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ", וּמַאי שְׁנָא הָתָם דְּתָנֵי "שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע" וְתוּ לָא? הָכָא דְּעִיקַּר שַׁבָּת הוּא – תָּנֵי אָבוֹת וְתָנֵי תּוֹלְדוֹת, הָתָם דְּלָאו עִיקַּר שַׁבָּת הוּא, – אָבוֹת – תָּנֵי, תּוֹלָדוֹת לָא תָּנֵי. אָבוֹת מַאי נִיהוּ – יְצִיאוֹת, וְיְצִיאוֹת תְּרֵי הָוְיִין! וְכִי תֵּימָא מֵהֶן לְחִיּוּב וּמֵהֶן לְפָטוּר לְחִיּוּבָא, אַף הָכָא נַמִּי – כּוּלְּהוּ לְחִיּוּבָא! – אֶלָּא אָמַר רַב פַּפָּא: הָכָא דְּעִיקַּר שַׁבָּת הוּא – תָּנֵי חִיּוּבֵי וּפְטוּרֵי, הָתָם דְּלָאו עִיקַּר שַׁבָּת הוּא, – חִיּוּבֵי – תָּנֵי, וּפְטוּרֵי – לָא תָּנֵי. – חִיּוּבֵי מַאי נִיהוּ – יְצִיאוֹת, יְצִיאוֹת תַּרְתֵּי הָוְיִין! – שְׁתַּיִם דְּהוֹצָאָה וּשְׁתַּיִם דְּהַכְנָסָה. – וְהָא יְצִיאוֹת קָתָנֵי! – אָמַר רַב אַשִׁי: תַּנָּא, הַכְנָסָה נַמִּי הוֹצָאָה קָרֵי לָהּ. מַאי – מְדִרְתָּנַן "הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת חַיָּיב", מִי לָא עָסְקִינַן דְּקָא מְפָרֵשׁ הַכְנָסָה לְאַלְתַּר. – ש"מ. רָבָא אָמַר: רְשׁוּיֵי קָתָנֵי, רְשׁוּיֵי שַׁבָּת שְׁתַּיִם. א"ל רַב מַתָּנָה לְאַבַּיֵי: הָא תְּמֵנֵי הָוְיִין? תְּרֵתֵי סְרֵי הָוְיִין! – וְלִיטַעֲמִיךְ שִׁיתְסְרֵי הָוְיִין! – א"ל: הָא לָא קַשְׁיָא; בְּשִׁלְמָא

בבא

יְדִיעוֹת הטומאה כו' – וא"ת: ואמאי לא קתני "העלמות שתים שהן ד', העלם טומאה ואבל קדש או נבנס למקדש, שהן ד': העלם קדש והעלם מקדש" והוה אתי שפיר, דלא מצי למיפרך הני תמני הויין, כדפריך אידיעות! וי"ל: דנקט ידיעות, כדמפרש התם (פ"ב ד' יד:): ידיעות קמייתא דליתנהו בכל התורה כולה – קחשיב, בתרייתא דאיתנהו בכל התורה – לא קחשיב. א"נ: ידיעות בתרייתא דמייתי לידי קרבן קחשיב, ולההיא לישנא דידיעות קמייתא קחשיב – לא שייך למיתני גבי שבועות ושבת ידיעות שבועות וידיעות שבת. ולאידך לישנא נמי, דקאמר ידיעות בתרייתא דמייתי לידי קרבן – קחשיב, לא תנא בהו ידיעות – כיון דחילוק שתים שהן ארבע משכחת באיסורא גופיה, אבל גבי טומאה החילוק דשתים שהן ארבע אינו בא אלא מחמת הידיעה:

מראות נגעים וכו' – ברוב ספרים גרס שנים שהן ד', וכן בשילהי "המוכח מקדש" (זבחים פח:). ברוב ספרים גרס מראות נגעים ר' דוסא אומר שלשים וששה, עקביא בן מהלללאל אומר שבעים ושנים. דממראה יאמר מראות, כמו ממחנה מחנות, וכי היכי דכתיב "ועתה הייתי לשני מחנות", (בראשית לב) ה"נ קתני שפיר מראות שנים. ואע"ג דהתם חשיב כולי האי, והכא לא חשיב אלא ב' שהן ד' – התם חשיב פתיכין, ונגעי אדם וראש וזקן ונגעי בתים, והכא לא חשיב אלא לבנות, כדתנן במסכת נגעים (פ"א מ"א) ומייתי לה בפ"ק דשבועות (דף ה.): בהרת עזה – כשלג, שניה לה – כסיד ההיכל כו': **התם** דלאו עיקר שבת אבות תני ותולדות לא תני – וא"ת: והא במראות נגעים תני אבות ותולדות, כדמפרש בשבועות, שהן ארבע: שאת ותולדתו, בהרת ותולדתו, אף על גב דהתם לאו עיקר נגעים הוא! וי"ל: דלא דמי, דתולדות דנגעים – כתיבי, ותולדות דשבת – לא כתיבי: **והא** דומיא דמראות נגעים קתני – הא דנקט מראות נגעים טפי משבועות וידיעות – משום דאינהו גופייהו לא ידעינן דהוו להו כולהו לחיובא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני, דבכולהו איכא פלוגתא, בר ממראות נגעים: **התם** דלאו עיקר שבת הוא חיובי תני פטורי לא תני – לא הוה צריך לומר משום דלאו עיקר שבת הוא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני, דהוו כולהו לחיובא. אלא, משום דצריך לשנויי הכא דעיקר שבת תני חיובי ופטורי, קמסיים נמי: התם דלאו עיקר שבת הוא. וגם המקשה לא הקשה דליתני התם כי הכא, כיון דידע דדומיא דמראות נגעים קתני, אלא פריך: דליתני הכא שתים שהן ד' ותו לא: **וכי** תימא מדהן לחיוב ומדהן לפטור – רש"י לא פי' כאן לפי שיטתו שבסמוך דעקירות קחשיב, ולפי שיטתו היה לו לפרש: שתים לפטור – בעקירות דבעה"ב: **והא** יציאות קתני – לא פריך אלא אמתני' דשבועות, דהוה כולהו לחיובא, ולא משכחת אלא שתים. אבל במתני' דהכא משכחת לה כולהו ביציאות, כגון שלא יהיו כולם לחיובא. שתים דהוצאה – שיש בה חיוב חטאת ופטור אבל אסור דאתי לידי חיוב חטאת, שהן ד': פטור אבל אסור דלא אתי לידי חיוב חטאת, ופטור ומותר בעני, וכן בעשיר לפירוש ריב"א בסמוך. ולהכי, לעיל כי משני הכא דעיקר שבת הוא תני אבות ותולדות, לא הוה מצי למיפרך והא יציאות קתני: **מי** לא עסקינן דקא מעייל מרה"ר לרה"י – ובפ"ק דשבועות (דף ה:) פריך: ואימא דקא מפיק מרה"י לרה"ר! ומשני: א"כ, ליתני המוציא לרה"ר, מאי מרשות לרשות – אפילו מרה"ר לרה"י. וא"ת: ומ"ש דתני תולדה דהוצאה, ולא תני שום תולדה דכל שאר אבות? ותירץ ריב"א: דבכל שאר תולדות אם היה רוצה לשנותם היה צריך להאריך בלשונו, אבל הכנסה דקרויה הוצאה – כוללה עמו בקוצר:

וקמפרש הכנסה לאלתר – וא"ת: ואמאי לא דייק מכח דלא משכחת ארבע בפנים וד' בחוץ בלא הכנסות? וי"ל: דמשכחת להו, כדפירשתי לעיל. א"נ: דמהא לא הוה שייך למימר מתני' נמי דיקא, דמאי אולמא מההיא דשבועות דקיימא עלה, דהתם נמי לא משכחת כולהו לחיובא אא"כ תחשוב הכנסות בכלל:

רשויות קתני – רשויות שתים שהן ארבע. פירוש: דשתים קאי ארשויות, רשות הרבים ורשות היחיד. וקשה לריב"א: דאם כן, לא הוה ליה למיתני ושתים שהן ארבע בחוץ, אלא: שתים, שהן ארבע בפנים וארבע בחוץ. שתים שתים למה לי? ופירש ריב"א: רשויות שבת יש בהן שני חיובים שהן ד' בפנים, וב' חיובים שהן ד' בחוץ. ויציאות נראה לריב"א דהוי כמו תוצאות, דאשכחן רשויות דאקרי הוצאות דכתיב (במדבר לד) "והיו תוצאותיו הימה" ומתרגמינן "רשוותיה":

בבא

יְדִיעוֹת הַטּוּמְאָה. הֶאֱמוּרוֹת בְּקָרְבָּן עוֹלָה וְיוֹרֵד (וַיִּקְרָא ה) "אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִגַּע" וגו'. וְאָמְרִינַן בְּמַסֶּכֶת שְׁבוּעוֹת (פ"א דף ז ע"ב) שֶׁאֵין הַכָּתוּב מְדַבֵּר אֶלָּא בְּטוּמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדָשָׁיו, שֶׁלְּאַחַר שֶׁנִּטְמָא אָכַל קוֹדֶשׁ אוֹ נִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ. וְיָלְפִינַן הָתָם (דף ד.) שֶׁאֵינוֹ מִתְחַיֵּב אֶלָּא בִּידִיעָה תְּחִלָּה וִידִיעָה בְּסוֹף וְהֶעְלֵם בֵּינְתַיִם. כְּגוֹן שֶׁיָּדַע שֶׁנִּטְמָא, וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ טוּמְאָה וְאָכַל קֹדֶשׁ, וּמִשֶּׁאָכַל יָדַע שֶׁאָכַל בְּטוּמְאָה. שְׁתַּיִם הֵן מִמַּשְׁמָעוּת הַכָּתוּב (שָׁם) "וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא", מַשְׁמַע שֶׁנֶּעְלַם מִמֶּנּוּ טוּמְאָה, אֲבָל זָכוּר הוּא שֶׁאָכַל קֹדֶשׁ וְשָׁזְפָה מַקְדָּשׁ, הֲרֵי שְׁתַּיִם: הֶעְלֵם טוּמְאָה לְגַבֵּי קֹדֶשׁ, וְהֶעְלֵם טוּמְאָה לְגַבֵּי מִקְדָּשׁ: **שֶׁהֵן אַרְבַּע.** יֵשׁ לְךָ לְרַבּוֹת עוֹד שְׁתַּיִם מֵרִיבּוּי "וְנֶעְלַם" "וְנֶעְלַם" ב' פְּעָמִים, לְרַבּוֹת אֶת הַזָּכוּר לְטוּמְאָה, אֲבָל נֶעְלַם מִמֶּנּוּ קֹדֶשׁ, כְּסָבוּר שֶׁחוּלִּין הֵן, אוֹ נֶעְלַם מִמֶּנּוּ מִקְדָּשׁ: **מַרְאוֹת נְגָעִים.** לְיִשְׁמָּא בָּהֶן, שְׁנַיִם הֵן – שְׁאֵת וּבֶהָרֶת: **שֶׁהֵן אַרְבַּע.** מֵרִיבּוּי "סַפַּחַת" שֶׁהוּא מַשְׁמַע טְפֵילָה, כְּמוֹ "סְפָחֶנִי נָא אֶל אַחַת" וגו' (שְׁמוּאֵל א ב), מְרֻבֶּה טְפֵילָה לָזוֹ וְלָזוֹ, תּוֹלְדָה לַשְּׁאֵת וְתוֹלְדָה לַבַּהֶרֶת. וְשָׁנוּ חֲכָמִים: בַּהֶרֶת – עַזָּה כַּשֶּׁלֶג, שְׁנִיָּה לָהּ – כְּסִיד הַהֵיכָל, שְׁאֵת – כְּצֶמֶר לָבָן, שְׁנִיָּה לָהּ – כִּקְרוּם בֵּיצָה. מֵרֵאָה לְשׁוֹן זָכָר הוּא, מְשׁוּם הָכִי תָּנֵי שְׁנַיִם שֶׁהֵן ד': **תָּנֵי אָבוֹת וְתוֹלְדוֹת.** יְצִיאוֹת וְהַכְנָסוֹת, שֶׁהִיְצִיאוֹת אָבוֹת הֵן. דְּמִ"וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה" (שְׁמוֹת לו) לֹא מַשְׁמַע אֶלָּא הוֹצָאוֹת, אֶלָּא מִסְּבָרָא אָמְרִינַן (בְּרֵישׁ "הַזּוֹרֵק" דַּף צו:): מִכְּדֵי מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת קָפֵיד קְרָא, מַה לִּי אַפּוֹקֵי מַה לִּי עֵיוּלֵי: **תַּרְתֵּי הָוְיִין.** דְּעָנֵי וּדְבַעַל הַבַּיִת. וּמַאי שְׁהֵן אַרְבַּע' דְּקָתָנֵי הָתָם? **מֵהֶן לְחִיּוּב וּמֵהֶן לְפָטוּר.** יְצִיאוֹת דְּעָנֵי וּדְבַעַל הַבַּיִת – לְחִיּוּב, וִיצִיאוֹת שְׁתַּיִם שֶׁל פָּטוּר – שְׁתֵּי עֲקִירוֹת שֶׁל הוֹצָאָה, כְּגוֹן: פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת יָדוֹ מְלֵאָה לַחוּץ וְנָטַל עָנִי מִתּוֹכָהּ – הֲרֵי פָּטוּר שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, דְּקָחָשִׁיב לֵיהּ תַּנָּא דְּמַתְנִי'. וּכְגוֹן: פָּשַׁט הֶעָנִי יָדוֹ רֵיקָנִית לִפְנִים וְנָתַן בַּעַל הַבַּיִת לְתוֹכָהּ – הֲרֵי פָּטוּר שֵׁנִי שֶׁל הוֹצָאָה (ס"א שֶׁל עָנִי) שֶׁהוּא אָסוּר לְכַתְּחִלָּה, דְּגָזְרִינַן שָׁמָּא יַעֲשֶׂה הַנָּחָה עַל עֲקִירָתוֹ, וְהַיְינוּ שֶׁהֵן ד' דְּקָתָנֵי הָתָם: **הָא דּוּמְיָא דְּמַרְאוֹת נְגָעִים קָתָנֵי** לָהּ **מָה הָתָם כּוּלְּהוּ לְחִיּוּבָא.** שֶׁבְּאֵיזוּ מָקוֹם שֶׁנִּטְמָא בָּהּ וְנִכְנַס לַמִּקְדָּשׁ – חַיָּיב. וּלְהָכִי פָּרֵיךְ מְמַרְאוֹת נְגָעִים, דְּאִילּוּ שְׁבוּעוֹת וִידִיעוֹת – פְּלוּגְתָּא הִיא, דְּאִיכָּא מ"ד בִּשְׁבוּעוֹת (דף כה.) אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא עַל הָעָתִיד לָבֹא, וּבִידִיעוֹת נָמֵי אִיכָּא לְמַאן דְּאָמַר (שָׁם יד:) אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא עַל הֶעְלֵם טוּמְאָה: **חִיּוּבֵי תָּנֵי.** כִּדְמְפָרֵשׁ לְקַמָּיהּ: ב' הוֹצָאוֹת וּב' הַכְנָסוֹת, וְכוּלָּן לְחִיּוּב בְּיַחְדָּ שֶׁעָשָׂאָם, עָנִי לְבַדּוֹ אוֹ בע"ה לְבַדּוֹ: **חִיּוּבֵי מַאי נִינְהוּ יְצִיאוֹת.** כִּלּוֹמַר: יְצִיאוֹת קָתָנֵי, דְּמִשְּׁמַע הוֹצָאָה. לְכָךְ מִתַּמַּהּ: הֵי מֵחִיּוּבֵי קָתָנֵי – ע"כ יְצִיאוֹת לְחוּדַיְיהוּ, וְתַרְתֵּי הוּא דְּהָוְיִין! וּמִשְּׁנֵי: הַכְנָסוֹת נָמֵי קָתָנֵי בְּהֶדַיְיהוּ: **מִדְּתָנֵן הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת.** קָחָשִׁיב מִנְיַן אָבוֹת מְלֶאכוֹת בְּפֶרֶק "כְּלַל גָּדוֹל": **מִי לָא עָסְקִינַן כו'.** דְּהָא עַל בֶּרְחָךְ אַהַכְנָסָה נָמֵי חַיָּיב כִּדְקָתָנֵי מַתְנִי' הֶעָנִי חַיָּיב וְקָתָנֵי הַמּוֹצִיא. **מַתְנִיתִין.** דְּהָכָא נָמֵי דַּיְקָא דְּהַכְנָסָה נָמֵי קָרֵי הוֹצָאָה: **דְּקָתָנֵי יְצִיאוֹת.** וְעַל כָּרְחָךְ לָא מָצֵית מְפָרֵשׁ לָהּ דִּיצִיאוֹת לְחוּדַיְיהוּ קָאָמַר, וּמַאי "שֶׁהֵן אַרְבַּע" – חִיּוּבֵי וּפְטוּרֵי, דְּהָא מְפָרֵשׁ הַכְנָסָה בְּרִישָׁא, דְּקָתָנֵי: "כֵּיצַד – פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ לִפְנִים", דְּהַיְינוּ הַכְנָסָה, וְקָתָנֵי לָהּ בְּפֵירוּשָׁא דִּיצִיאוֹת. אֶלָּמָא: הַכְנָסָה נָמֵי קָרֵי לָהּ הוֹצָאָה: **רָבָא אָמַר.** דְּקַשְׁיָא לָךְ לִישְׁנָא דִּיצִיאָה – בֵּין הָכָא בֵּין הָתָם רְשׁוּיוֹת קָתָנֵי: רְשׁוּיוֹת שְׁתַּיִם, רְשׁוּת הַיָּחִיד וּרְשׁוּת הָרַבִּים שֶׁהֵן אַרְבַּע בִּפְנִים כו'. כְּלוֹמַר: וְעַל יְדֵיהֶן יֵשׁ לְךָ אַרְבַּע אִיסּוּרִין בִּפְנִים, וּבְנֶגְדָּן בַּחוּץ, וּמֵהֶן לְחִיּוּב וּמֵהֶן לְפָטוּר. וְהַהִיא דִּשְׁבוּעוֹת – כּוּלְּהוּ לְחִיּוּבָא, כְּדַאוֹקִימְנָא: **תַּרְתֵּי סְרֵי הָוְיִין.** אַרְבָּעָה חִיּוּבֵי וּתְמָנְיָא פְּטוּרֵי: שְׁתֵּי עֲקִירוֹת לָעָנִי בְּלֹא הַנָּחָה, וּשְׁתֵּי הַנָּחוֹת בְּלֹא עֲקִירָה, וְכֵן לְבַעַל הַבַּיִת. כְּגוֹן: פָּשַׁט הֶעָנִי אֶת יָדוֹ מְלֵיאָה לִפְנִים וְנָטַל בַּעַל הַבַּיִת מִתּוֹכָהּ – הֲרֵי עֲקִירָה לָעָנִי וְהַנָּחָה לְבַעַל הַבַּיִת, אוֹ שֶׁנָּתַן לְתוֹכָהּ וְהוֹצִיא – הֲרֵי עֲקִירָה לְבַעַל הַבַּיִת וְהַנָּחָה לָעָנִי, וְכֵן פָּשַׁט בַּעַל הַבַּיִת כו' דִּדְקָתָנֵי לָהּ: **שִׁיתְסְרֵי הָוְיִין.** דְּאִיכָּא לְמִיחְשַׁב נַמִּי הָנָךְ פְּטוּרֵי דְּמִיתְנוּ גַּבֵּי חִיּוּבֵי, "הֶעָנִי חַיָּיב וּבַעַל הַבַּיִת פָּטוּר", וְכֵן "בַּעַל הַבַּיִת חַיָּיב וְהֶעָנִי פָּטוּר":

בבא

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת בראשית

כג	יום ראשון	**אסרו חג** עלות השחר (72 דק) ... 5:22 נץ החמה ..... 6:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30 סו"ז תפילה ..... 10:27 חצות היום ..... 12:26 שקיעה ..... 6:18 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:31	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות טז **ירושלמי:** שבועות לח **תוספתא:** קרבנות ב **נ"ך:** מלכים א ח **משניות:** מנחות ח **זהר:** משפטים קכ. **תיקוני זהר:** כג תשרי	4
כד	יום שני	עלות השחר (72 דק) ... 5:23 נץ החמה ..... 6:35 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30 סו"ז תפילה ..... 10:26 חצות היום ..... 12:26 שקיעה ..... 6:17 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:30	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות יז **ירושלמי:** שבועות לט **תוספתא:** קרבנות ג **נ"ך:** מלכים א ט **משניות:** מנחות ט **זהר:** משפטים קכ: **תיקוני זהר:** כד תשרי	5
כה	יום שלישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:24 נץ החמה ..... 6:36 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30 סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:26 שקיעה ..... 6:16 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:29	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות יח **ירושלמי:** שבועות מ **תוספתא:** קרבנות ד **נ"ך:** מלכים א י **משניות:** מנחות י **זהר:** משפטים קכא. **תיקוני זהר:** כה תשרי	6
כו	יום רביעי	עלות השחר (72 דק) ... 5:24 נץ החמה ..... 6:36 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:31 סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:25 שקיעה ..... 6:14 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:27	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות יט **ירושלמי:** שבועות מא **תוספתא:** קרבנות ה **נ"ך:** מלכים א יא **משניות:** מנחות יא **זהר:** משפטים קכא: **תיקוני זהר:** כו תשרי	7
כז	יום חמישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:25 נץ החמה ..... 6:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:46 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:31 סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:25 שקיעה ..... 6:13 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:26	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות כ **ירושלמי:** שבועות מב **תוספתא:** קרבנות ו **נ"ך:** מלכים א יב **משניות:** מנחות יב **זהר:** משפטים קכב. **תיקוני זהר:** כז תשרי	8
כח	יום שישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:26 נץ החמה ..... 6:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:46 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:31 סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:25 שקיעה ..... 6:12 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:25 **הדלקת נרות** (40 דק): 5:32 (20 דק): 5:52	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות כא **ירושלמי:** שבועות מג **תוספתא:** קרבנות ז **נ"ך:** מלכים א יג **משניות:** מנחות יג **זהר:** משפטים קכב: **תיקוני זהר:** כח תשרי	9
כט	שב"ק	**שבת קודש פרשת בראשית** **מברכין מרחשון, ערב ראש חודש** עלות השחר (72 דק) ... 5:27 נץ החמה ..... 6:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:46 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:31 סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:25 שקיעה ..... 6:10 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:23 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:23	**לימוד יומי:** **בבלי:** בכורות כב **ירושלמי:** שבועות מד **תוספתא:** קרבנות ח **נ"ך:** מלכים א יד **משניות:** חלין א **זהר:** משפטים קכג. **תיקוני זהר:** כט תשרי	10

המולד יהיה ביום ראשון, בשעה 9, 43 דקות ו-2 חלקים

אִם אָדָם הָיָה יוֹדֵעַ אֶת סוֹד הַהִתְחַדְּשׁוּת הוּא הָיָה נִגְאָל מִכָּל צָרוֹתָיו ! אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת : אֵין קֶשֶׁר בֵּין הַמְּצִיאוּת הָעַכְשָׁוִית, לְבֵין מַה שֶּׁקָּרָה אֶתְמוֹל, שִׁלְשׁוֹם, לִפְנֵי חֹדֶשׁ, לִפְנֵי שָׁנָה, אֵין לְזֶה שׁוּם מַשְׁמָעוּת לְעַכְשָׁו ! עַכְשָׁו נוֹלַדְתִּי וְהִתְחַדַּשְׁתִּי, וְאֵין לִי שׁוּם עָבָר כְּלָל ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)